

**Komunikat z 209. posiedzenia Komisji
Nadzoru Finansowego w dniu 18 marca 2014 r.**

1. W dwieście dziewiątym posiedzeniu Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) wzięli udział:
 - Pan Andrzej Jakubiak – Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego¹,
 - Pan Wojciech Kwaśniak – Zastępca Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego,
 - Pan Witold Koziński – Wiceprezes Narodowego Banku Polskiego²,
 - Pan Ludwik Kotecki – Przedstawiciel Ministra Finansów,
 - Pan Jacek P. Męcina – Przedstawiciel Ministra Pracy i Polityki Społecznej³,
 - Pan Jerzy Pruski – Przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.
2. KNF zapoznała się z projektem założeń **Rekomendacji W** dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania **ryzykiem modeli** w bankach.

Modele są coraz powszechniej wykorzystywane w działalności bankowej, w tym w zarządzaniu ryzykiem. Oszacowania modeli mają istotny wpływ na m.in. prezentowaną przez banki jakość aktywów oraz wyniki finansowe. Jednocześnie ustalenia inspekcji UKNF w zakresie oceny modeli wykorzystywanych w bankach na potrzeby zarządzania ryzykiem wskazują na umiarkowany stopień powszechności zdefiniowania standardów zarządzania ryzykiem na poziomie instytucji, bądź występowanie wielu, nierzadko niespójnych ze sobą standardów tworzonych przez poszczególne jednostki organizacyjne. Niejednorodność standardów wynika też ze stosowania przez wiele banków krajowych modeli rozwijanych i wprowadzanych na poziomie podmiotów dominujących.

Polski sektor bankowy uniknął dotychczas wystąpienia istotnych negatywnych skutków materializacji ryzyka modeli. Należy jednak zakładać, że znaczenie ryzyka modeli w działalności banków będzie rosło z czasem, ze względu na wzrost skali automatyzacji, standaryzacji i obiektywizacji szeregu procesów bankowych. Jasne zdefiniowanie oczekiwań nadzorczych w zakresie zarządzania ryzykiem modeli, z uwzględnieniem modeli zewnętrznych, będzie impulsem do rzetelnego i kompleksowego podejścia sektora bankowego do tego zagadnienia.

Projekt Rekomendacji W zostanie przekazany do publicznych konsultacji w drugiej połowie 2014 r.

3. Komisja zapoznała się z projektami założeń nowelizacji kierowanych do banków hipotecznych:

¹ Pan A.Jakubiak nie brał udziału w omawianiu spraw opisanych w pkt 2, 9a, 9d komunikatu.

² Pan W.Koziński nie brał udziału w omawianiu spraw opisanych w pkt 9b, 9c komunikatu.

³ Pan J.Męcina nie brał udziału w omawianiu i głosowaniu sprawy opisanej w pkt 4 komunikatu.

- „**Rekomendacji K** dotyczącej zasad prowadzenia przez banki rachunku zabezpieczenia listów zastawnych i jego projekcji” z 2001 r.,
- „**Rekomendacji F** dotyczącej podstawowych kryteriów stosowanych przez KNB przy zatwierdzaniu regulaminów ustalania bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości wydawanych przez banki hipoteczne” z 2003 r.

Zmiany wpisują się w postulaty powołanego przez Przewodniczącego KNF zespołu roboczego ds. rozwoju rynku publicznego długoterminowych bankowych instrumentów dłużnych oraz wynikają z dotychczasowych doświadczeń i analizy praktyk międzynarodowych.

Najważniejsze zmiany w Rekomendacji K:

- rozszerzenie tekstu Rekomendacji K o zalecenia dotyczące rejestru zabezpieczenia,
- wprowadzenie zaleceń jakościowych związanych z bezpieczeństwem prowadzenia rejestru zabezpieczenia listów zastawnych,
- wprowadzenie dodatkowych zaleceń jakościowych w odniesieniu do rejestru prowadzonego w formie elektronicznej,
- wprowadzenie wymogów dokumentacyjnych dla banku w przypadku weryfikacji wpisów do rejestru przy pomocy próby.

Najważniejsze zmiany w Rekomendacji F:

- zniesienie podziału na nieruchomości „dla własnych celów mieszkalnych” oraz „o przeznaczeniu mieszkalnym na wynajem” i traktowanie ich łącznie jako jednej kategorii dla celów ekspertyzy i ustalania bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości,
- dopuszczenie ekspertyzy bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości w odniesieniu do nieruchomości mieszkalnych przy wykorzystaniu źródeł związanych z rynkową wartością nieruchomości,
- dopuszczenie wspomagania bazami danych i opartymi na nich systemami informacyjnymi w procesie ekspertyzy bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości przy pomocy metody porównawczej,
- modyfikacja limitu dla stosowania metody uproszczonej dla kredytów, których zabezpieczeniem jest nieruchomość mieszkalna oraz zróżnicowanie wartości limitu w zależności od lokalizacji geograficznej,
- dokonywanie inspekcji nieruchomości wraz ze sporządzeniem dokumentacji fotograficznej, z wyjątkiem sytuacji w których bank będzie w stanie udokumentować swoją wiedzę na temat nieruchomości i zastosuje ostrożnościowe pomniejszenia szacunkowej wartości nieruchomości,
- stosowanie odmiennych kombinacji metod ekspertyzy bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości dla nieruchomości komercyjnych w zależności od faktu oddania nieruchomości do użytku,
- zwiększenie udziału powierzchni nieruchomości mieszkalnej, która mogłaby być poświęcona użytkowaniu komercyjnemu przy zachowaniu możliwości analizy nieruchomości jako całości metodami przewidzianymi dla nieruchomości mieszkalnej.

W najbliższym czasie projekty nowelizacji Rekomendacji K oraz Rekomendacji F zostaną przekazane do publicznych konsultacji.

4. Komisja jednogłośnie zezwoliła na połączenie **Polskiego Banku Spółdzielczego w Wyszkowie** (bank przejmujący) z **Bankiem Spółdzielczym w Grodzisku Mazowieckim** (bank przejmowany).

5. KNF jednogłośnie stwierdziła brak podstaw do zgłoszenia sprzeciwu co do planowanego bezpośredniego objęcia przez Bank Gospodarstwa Krajowego oraz pośredniego objęcia przez Skarb Państwa akcji **Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych SA** w liczbie zapewniającej przekroczenie jednej trzeciej liczby głosów na walnym zgromadzeniu.

6. Komisja jednogłośnie nałożyła na **Dom Maklerski IDM SA** karę pieniężną w maksymalnej wysokości **500 tysięcy złotych** za wykonywanie działalności w zakresie wykonywania obowiązków wynikających z umowy zawartej w dniu 17 lipca 2006 r., której przedmiotem było powierzenie Domowi Maklerskiemu IDM SA przez Idea Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA zarządzania portfelami inwestycyjnymi Idea Premium Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego oraz Idea Parasol Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, niezgodnie z umową oraz statutami tych funduszy.

W toku postępowania ustalono, że Dom Maklerski IDM SA nabywał do portfeli inwestycyjnych Idea Premium SFIO i Idea Parasol FIO papiery wartościowe, a w szczególności obligacje korporacyjne, niespełniające wymaganych kryteriów. Działania te następowały niezgodnie z umową o zarządzanie, wbrew określonym w *ustawie o funduszach inwestycyjnych* i statutach funduszy kryteriom doboru lokat oraz czynnikom ryzyka, w tym ryzyku płynności. W wielu przypadkach były to papiery wartościowe emitentów o wątpliwej wiarygodności kredytowej, a niektóre transakcje przeprowadzane były w warunkach, w których istniał konflikt interesów. W ocenie KNF, Dom Maklerski IDM SA nie przestrzegał obowiązku wykonywania swoich czynności z należytą starannością wynikającą z zawodowego charakteru ich wykonywania, nie działał w najlepiej pojętym interesie klienta, tj. Idea TFI SA i kierował się przede wszystkim interesem własnym polegającym m.in. na osiągnięciu zysku z przeprowadzanych emisji. Interes uczestników zarządzanych funduszy nie był zaś należycie uwzględniany. Efektem było nabywanie do portfeli inwestycyjnych Idea Premium SFIO i Idea Parasol FIO papierów wartościowych nie spełniających warunków określonych w *ustawie o funduszach inwestycyjnych* i statutach funduszy w zakresie limitów inwestycyjnych oraz w zakresie dopuszczalności lokowania w te papiery przez fundusze.

7. KNF jednogłośnie nałożyła na **Idea Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA** kary pieniężne w maksymalnej łącznej wysokości **1 miliona złotych** za:

- naruszenie przez Towarzystwo art. 10 *ustawy o funduszach inwestycyjnych*, poprzez naruszenie interesów uczestników Idea Premium Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego i Idea Parasol Funduszu Inwestycyjnego Otwartego,
- naruszenie przez Towarzystwo art. 46 ust. 9 *ustawy o funduszach inwestycyjnych*, poprzez niewypowiedzenie umowy o zarządzanie, na podstawie której TFI przekazało Domowi Maklerskiemu IDM SA zarządzanie aktywami funduszy inwestycyjnych pomimo wystąpienia sprzeczności interesu między interesem uczestników Idea Premium SFIO i Idea Parasol FIO i interesem Domu Maklerskiego IDM SA,
- naruszenie przez Towarzystwo § 8 ust. 1 w związku z ust. 2 *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2009 r. w sprawie kontroli wewnętrznej*, poprzez

niezapewnienie wewnętrznej struktury organizacyjnej TFI w sposób zapewniający zapobieganie powstawaniu konfliktów interesów,

- naruszenie przez Towarzystwo § 4 ust. 1 oraz § 4 ust. 3 pkt 8 *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2009 r. w sprawie kontroli wewnętrznej*, poprzez nieprawidłowe działanie kontroli wewnętrznej w Towarzystwie,
- naruszenie przez Idea Parasol FIO § 11 ust. 1 pkt 12 i pkt 13 w związku z § 3 ust. 1 *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 2009 r. w sprawie prospektu informacyjnego*, poprzez przedstawienie w prospekcie informacyjnym Idea Parasol FIO nierzetelnych informacji o ryzyku związanym z inwestowaniem w jednostki uczestnictwa, w tym ryzyku inwestycyjnym związanym z przyjętą polityką inwestycyjną subfunduszu Idea Obligacji, oraz nierzetelnych informacji w zakresie opisu profilu inwestora subfunduszu Idea Obligacji,
- naruszenie przez Idea Parasol FIO § 9 ust. 1 pkt 7 *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 września 2009 r. w sprawie okresowych sprawozdań oraz bieżących informacji dotyczących działalności i sytuacji finansowej*, poprzez niedopełnienie przez Idea Parasol FIO obowiązku przekazania raportu dotyczącego przekroczenia związanego z nabyciem obligacji spółki Emalia Olkusz SA,
- naruszenie przez Idea Premium SFIO art. 229 ust. 7 *ustawy o funduszach inwestycyjnych*, poprzez naruszenie przez Idea Premium SFIO zakazu umieszczania w prospekcie informacyjnym specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego informacji wskazujących, że fundusz ten działa w sposób zgodny z przepisami prawa wspólnotowego regulującego zasady zbiorowego inwestowania w papiery wartościowe,
- naruszenie przez Idea Premium SFIO art. 89 ust. 4 pkt 1 w związku z ust. 2 *ustawy o funduszach inwestycyjnych*, poprzez odkupienie przez Idea Premium SFIO jednostek uczestnictwa w dniu objętym zawieszeniem odkupywania jednostek uczestnictwa,
- naruszenie przez Idea Premium SFIO art. 225 ust. 1 *ustawy o funduszach inwestycyjnych* w związku z § 15 ust. 1 pkt 3 *rozporządzenia w sprawie informacji bieżących*, w związku z art. 54 ust. 1 *ustawy o rachunkowości* w związku z zał. nr 1 ust. 8 pkt 2 *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych*, poprzez niezamieszczenie w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego Idea Premium SFIO pełnych wyjaśnień w zakresie ekspozycji tego funduszu na spółkę Dolnośląskie Surowce Skalne SA.

8. KNF jednogłośnie zezwoliła na zmianę statutu:

- **ING Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego SA.**

9. Komisja zapoznała się z informacjami na temat:

- zmian w funkcjonowaniu **ryнку międzybankowego** w Polsce w 2013 r.,
- zmian programów **reasekuracji katastroficznej** zakładów ubezpieczeń na 2014 r.,
- **ofert publicznych** papierów wartościowych przeprowadzonych w 2013 r.,
- działalności **Sądu Polubownego** przy KNF w 2013 r.

10. Kolejne posiedzenia Komisji są zaplanowane na:

- 25 marca 2014 r.

- 8 kwietnia 2014 r.
- 29 kwietnia 2014 r.
- 13 maja 2014 r.
- 27 maja 2014 r.
- 10 czerwca 2014 r.
- 24 czerwca 2014 r.
- 8 lipca 2014 r.